

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Stavba těla bezobratlých živočichů
Anotace	Pracovní listy k procvičování pojmů z daného tématu. Nejvhodnější použití – všechny listy vytisknout a žákům předložit k doplnění (řešení slouží pro kontrolu).
Autor	Mgr. Ladislav Sedlák
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda (přírodopis)
Očekávaný výstup	Žák získá přehled o stavbě těla hlavních skupin bezobratlých živočichů.
Ročník	7.

Stavba těla bezobratlých živočichů – strana první

1. Doplň větu:

Tělo mnohobuněčných živočichů je tvořeno ,
kterým se říká Z nich jsou vystavěny jednotlivé
azajišťující činnost celého

2. Doplněním písmen získáš přehled živočišných kmenů:

- a) **Ž** b) **P** c) **M** d) **K**
e) **Č**

3. Živočichové uvedených kmenů se odlišují různými znaky (stavbou těla, vývojem orgánových soustav, způsobem rozmnožování apod.). Uveď rodové jméno zástupce živočišného kmene (dle úkolu 2.) a popiš hlavní znaky tělní stavby:

- a)
b)
c)
d)
e)

4. Obdobným způsobem popiš vývoj následujících soustav (název, popř. složení soustavy nebo její činnost) – příklad živočicha už nemusíš uvádět :

A. trávicí soustava

B. dýchací soustava

a)	a)
b)	b)
c)	c)
d)	d)
e)	e)

C. nervová soustava

D. cévní soustava

a)	a)
b)	b)
c)	c)
d)	d)
e)	e)

Stavba těla bezobratlých živočichů – strana druhá

5. Na příkladu zástupce živočišného kmene popiš způsob jeho rozmnožování (u pohlavního rozmnožování doplň, zda se jedná o vývin přímý nebo nepřímý):

a)

b)

c)

d)

e)

6. Kmen členovců se dělí na tři třídy. Zástupci těchto tříd se kromě společných znaků v mnohém odlišují. Napiš názvy těchto tříd, uveď zástupce a popiš hlavní znaky jeho tělní stavby (členění těla, počet končetin, smyslové orgány):

A.

.....

B.

.....

C.

.....

7. Doplň význam jednotlivých orgánových soustav (přiřaď správné číslo):

A. -.... trávicí

1. získávání informací z prostředí

B. -.... dýchací

2. rozmnožování a zachování druhu

C. -.... cévní

3. přijímání a přeměna látek na živiny

D. -.... vylučovací

4. řízení organismu a zpracování podnětů

E. -.... smyslová

5. přijímání a výměna plynů

F. - ... nervová

6. tvar těla a pohyb v prostředí

G. - ... opěrná a pohybová

7. vylučování nepotřebných a škodlivých látek

H. -.... rozmnožovací

8. rozvádí látky v těle organismu

Stavba těla bezobratlých živočichů – řešení

1. Tělo mnohobuněčných živočichů je tvořeno **soubory buněk** , kterým se říká **tkáně**. Z nich jsou vystavěny jednotlivé **orgány** a **orgánové soustavy** zajišťující činnost celého **organismu**.
2. a) **Žahavci** b) **Ploštěnci** c) **Měkkýši** d) **Kroužkovci**
e) **Členovci**
3. a) nezmar – válcovité tělo, nožní terč, ramena se žahavými buňkami
b) ploštěnka – ploché tělo, v přední části oči, přijímací a vyvrhovací otvor na břiše
c) hlemýžď – hlava s tykadly, svalnatá noha, plášť, útrobní vak, ulita
d) žížala – válcovité tělo z článků, v přední části opasek
e) saranče – hlava (tykadla, oči, ústní ústrojí), hrud' (2 páry křídel, 3 páry končetin), zadeček
nebo křížák – hlavohrud' (8 oček, klepítka, makadla, 4 páry končetin), zadeček
nebo rak – 5 párů končetin (2 klepeta + 8 kráčivých), hlavohrud', zadeček, krunýř
4. A. a) láčka, trávicí buňky
b) rozvětvené slepé střevo
c) ústa, žaludek, střevo, řitní otvor
d) trávicí trubice, ústní a řitní otvor
e) úst. ústrojí, žaludek, střevo, řitní otvor
B. a) celý povrch těla
b) celý povrch těla
c) plicní vaky
d) celý povrch těla
e) vzdušnice nebo plicní vaky
C. a) rozptýlená
b) provazcovitá
c) uzlinovitá
d) žebříčkovitá
e) uzlinovitá žebříčkovitého typu
D. a) není vyvinuta
b) není vyvinuta
c) otevřená
d) uzavřená
e) otevřená
5. a) nezmar – nepohlavní (pučení) i pohlavní (obojetník) – vývin přímý
b) ploštěnka – nepohlavní (regenerace) i pohlavní (obojetník) – vývin přímý
c) hlemýžď – pohlavní (obojetník) – vývin přímý
d) žížala – pohlavní (obojetník) – vývin přímý
e) saranče – pohlavní – vývin nepřímý, proměna nedokonalá
nebo křížák (rak) – pohlavní – vývin přímý
6. A. pavoukovci – křížák – hlavohrud' (8 oček, klepítka, makadla, 4 páry končetin), zadeček (snovací bradavky)
B. korýši – rak – hlavohrud' (5 párů končetin – 2 klepeta a 8 kráčivých, oči, 2 páry tykadel), zadeček, ploutvička, krunýř
C. hmyz – saranče – hlava (složené oči, tykadla, ústní ústrojí kousací), hrud' (2 páry křídel, 3 páry končetin), zadeček (otvory do vzdušnic)